

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articlii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmoud — și timbru de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se scrie bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Iunie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

La situațiune.

Trecem prin timpuri critice, și nu ne mai este permisă tăcerea. Sîntem strîmtorați de două părți și strîmtorarea devine cu atît mai dureroasă, cu cît ea ne vine din partea oamenilor orbiți parte de ignoranță, parte reință, cari toți se numesc oamenii bisericești după poziția lor. Sîntem deci siliți să luăm poziție serioasă în fața lucrurilor inscenate cu multă reavoință, și mai multă ignoranță. Sîntem siliți a lua poziție cu seriozitate și demnitate, deși lucrurile în esecutarea lor stîrnesc în omul cu judecată suris și compătimire.

Să ne luminăm.

După conferența românească dela 1 Iunie a. c. în fața alegerilor dietali, fie-care român simțitoriu și interesat de scartea și viitorul poporului fî cuprins de serioase îngrijiri. Urmarea acestei îngrijiri fî: preparativele în privința ținutei noastre politice.

Noi am respectat libertatea individuală a bărbaților nostri din officii bisericești, și le-am dat mână liberă la exercitarea dreptului lor constituțional. Am voit să respectăm convingerile oamenilor și chemăm opiniunea publică de mărturie, dacă noi în lupta politică am călcat conștiința bărbaților nostri bisericești.

FOIȚA.

Unele trăsuri caracteristice din viața poporului român.

(Încehere.)

Căci decât a căuta să diregi ceva și ne fi ind dester strici, mai consult și totodată mai înțeleptesc lucru este, a rămâne în pasivitate, căci atunci nu te faci culpabil de acest fapt.

Când afirm acestea mi vine în minte o asemănare foarte potrivită, ce o am auzit-o din gura unui distins bărbat al nostru. Acela dicea: „poporul nostru românesc este ca un pom încercat de flori în luna lui Maiu, printre acest a flori însă se afla și câte o omidă, voidnd acum să-l cureți de omide, dacă spre acest scop te vei folosi de o paliță, atunci bătînd pomul cu palița de odată cu omidele ai doborît și o mulțime de flori, prin aceasta mai mult ai stricat de cît ai folosit.” Florile, din asemănarea aceasta sînt datinile cele frumoase, din asemănarea aceasta sînt credințele, prin-moravurile și credințele, cari trebuiesc susținute, printre acestea se află însă tot odată și o mulțime de superstițiuni. Voidnd acum să le delături pre acestea, dacă nu vei fi precaut, ai delăturat și pe cele din-tăiu și atunci mai mare stricăciune ai făcut.

Așa am creșut și credem, că în lupta noastră pre terenul politic trebuie să ne respectăm reciproc spre a putea continua activitatea noastră.

Din aceste motive am scris ce am scris până acuma, și am urmărit cu atențiune desvoltarea lu crurilor.

Și ele s'au desvoltat în mod anormal. Oameni fără scrupuli de conștiință și-au bagat în cap com-promiterea bisericești noastre. Dînd mîna cu oame-nii bisericești noastre, chemați a ne fîri biserica și a alunga dela ea chiar și umbra unei suspiciuni, au început a unelti contra unicului nostru refugiu ce ni-a mai ramas, contra bisericești.

Începutul s'a făcut încă înainte de conferința din Sibiu și de atunci incoace se continuă.

Ni s'a imputat că dintre toate bisericile din patrie, singur biserica noastră a fost acera, care punîndu-se în fruntea torentului politic, face demonstrațiuni.

Contra acestor imputări am escepționat, și am apărât libertatea convingerei bărbaților nostri în cele politice. Bărbații nostri bisericești conduși unii de o ambiție vană și de tot seacă, de a juca rolă politică cu ori ce preț, alții cu scopul de resbunare — fără de a reflecta la mijloace, au inscenat lucruri, cari între împregiurări normale ar escita ris.

Acțiunea a produs roade. Diariul de aici al bisericeștilor nostri poate fără a vrea, și-a scris pe stindard: învrășbirea românilor în viața lor socială și colegială. Fidele programei, oamenii au început a face propagandă pentru ideile introduse cu ei în viața noastră politică și socială.

Ca paraziți pe corpul națiunei, au produs deja lucruri parazitice, și noi — o mai spunem — n'am lua notiță dacă nam prevedea periclu în care cădem mergînd pe calea aceasta.

S'au introdus agitațiune politică între preoții bisericești noastre, fără nici o legătură causală, fără nici un motiv, numai și numai pentru cuvîntul, ca demonstrațiunea să aibă caracter bisericeștilor.

Sîntem oameni docibili. Între noi și pasivisti este o prăpastie mare. Spiritul timpului cere, ca pentru divergența dintre noi în cele politice, să rum-pem ori ce legături sociale și colegiale între noi — e bine, ne supunem acestei cerințe a timpului deși cu inima sîngerîndă, ne supunem. Atunci însă tre-bue să vină vechii pasivisti și să introducă ura între frați. „Observatoriul“ și „Gazeta“ sînt che-mate a și încorona fruntea cu nouă cunună de flori — dacă vreți immortală pentru ruptura dintre noi.

Lucrul însă stă astfel. Diarele cu reputațiune nu s'au dimis la acest rol de joseriu pentru nați-

nea noastră. Aureola gloriei în acest sens fu reser-vată neofitilor. Și ei ca oameni ai bisericești, au creșut că este lucru onest și rentabil, de a introduce noul metod politic cu biserica începînd.

N'a trecut prin cap vechilor pasivisti a ne desbina între noi pentru ținuta politică, nu greco-catoliciei, ei n'au ținut conferențe, nici n'au escomunicat pre oamenii lor pentru ținuta lor politică, căci ei au creșut că biserica n'are nimica cu polițica, sau că politica n'are de a-și primi sancțiunea dela biserica.

De alte credințe au fost însă la noi oamenii. S'a aflat de consult a afurisi pre toți căți nu țin la conferența din Sibiu. Și fiind că este vorba de afurisenie, începutul l'a făcut biserica prin rostul „Tribunei.“ Continuarea s'a urmat tot în bisericești, mai întăiu la Mărcurea, și acuma la Seliște.

Regretăm foarte mult că necumpătul oamenilor a vîrit politica în biserica noastră. Biserica va sci ce are a face în fața situațiunei actuale. Noi constatăm că situațiunea e de tot anormală, și că oa-menii nostri voidnd a face serviții causei lor proprie, rătăcesc pe căi sinistre.

Cu chipul acesta poate că abonați căștigăm, însă de odată cu căștigul sacrificăm ce avem mai scump, sacrificăm biserica.

Discursul dlui Maioreștilor.

(Încehere.)

În privința dotațiunei e dar un vechiu principiu con-servator și monarhic, care se poate pune și ca cestiune de simplă conveniență.

Acum noi, ca oameni politici, să lăsăm trecutul nostru parlamentar — ce trebuie să hotărîm în întrebarea de față? Eu a-și fi înțeles dacă onorabilii mei preopinienți ar fi criticat numai oportunitatea momentului; căci ve mărturisesc, că asupra oportunităței nu mi permit a susține nimica; nu este rolul meu, și-mi fac în această privire toate rezervele. Dar oportun sau nu, faptul este astă-și că s'au găsit mulți propuitori ai dotațiunei coroanei în cameră, și au avut și sprin-jinal guvernului întru aceasta.

Ei bine, în această situațiune a lucrului, ieri și azi, ce ne sfătuesc să facem, oameni politici, onorabilul dl Cernă-tescu și onorabilul dl Ionescu? și după rezultat să judecăm, dacă putem primi sau nu sfatul doamnealor.

Ne sfătuesc dl Cernătescu să respingem proiectul; car dl Ionescu ne sfătuesc, tot cu gândul transparent de a-l respinge, să-l amănăm.

D lor, ia închipuiți-ve rezultatele acestor sfaturi, dacă ar fi primite: Trecem acum la vot și camera aceasta cu

O altă caracteristică a poporului român este și ospitalitatea lui.

Până și în cea mai simplă casă ești primit cu cea mai mare bunăvoință și ți se face tot posibilul numai ca să nu te depărtezi ne satisfăcut din casa sa.

Călătorii nu odată s'au putut convinge despre ospitalitatea românului. De câte ori călătorul ajuns de tempestate în drumul seu, aleargă la casa țara-nului român, totdeauna i-se ofere casa și masa, așa încât te cuprinde mirare de bunătața inimii lui. Nu odată ți se dă ocaziune, — fiind timpul ploios sau în alte privințe nefavorabil, de a auzi pre ță-ranii nostri esprimîndu și simțemîntul de compă-timire față cu călătorii prin cuvintele „săracul că-lătoriu el trebuie să meargă și prin vreme bună și prin vreme rea.“ Dacă în astfel de timp trage pe la dînsul vre un călătoriu, să vești cum ți-l primesce cum-i face tot posibilul, pentru că românul are inimă bună. În astfel de împregiurări te uimesci de mo-dul cum scie să se poarte față de călătoriu, cîtă bunăvoință arată.

Bunătața inimii românului îl caracterizează în modul cel mai favorabil. Chiar și streinii nu pot de cît să-l laude această calitate, carea în adevăr e o adevărată decoare pentru neamul nostru. Spre documentarea acestui asert, servească-ne cele scrise de dl Rudolf Bergner în cartea sa „Siebenbürgen,

Eine Darstellung des Landes und der Leute.“ De aci provine că Românul are ori uresce pre cine-va, cu atît mai puțin însă cearcă ai cauza vre un rău. Bunătața inimii lui încă e o causă a ospitalității lui. Când susțin că poporul nostru e ospital, cred că nu grăesc vre un neadevăr. Spre a validita acea-sta nu am decât să aduc ca dovești mărturisirile tuturor streinilor, cari au scris obiectiv despre ro-mâni. Acestia după reîntoarcerea din călătorii fa-cută prin părțile locuite de români în scrierile lor pun ospitalitatea românului între cele mai însem-nate calități ale lui. Mai toți scriitorii, cari au scris despre români, atît despre cei din Transilvania cît și despre cei dincolo de Carpați, dacă n'a fost pre-dominați de oare cari patimi și dacă au voit să fie cătuși de puțin obiectivi, au recunoscut această calitate a Românului. În unele părți este atît de ospital încât te cuprinde mirarea.

Poate că această împregiurare a dat nascere dicalei românești „te omoară cu dragostea.“ Acea-sta se ubitează atunci când manifestează cea mai mare iubire față de tine; când îți ofere casă și masă dar mai cu seamă te ospetează de minune. Atît e de mare bunătața inimii lui încât dacă nu vei lua din cea ce-ți ofere, se simte neliniscit și-și presu-pune cine scie ce. Poate că și bunătața inimii lui, sinceritatea și credința că toți sînt drești după cum e dînsul, este și cauza de atît a fost el înșe-

majoritate refușă dotațiunea coroanei. Ce efect va face aceasta? Și ca oameni politici trebuie neapărat să ve puneți această întrebare.

Dlor aci e tocmai cestiunea politică. A avut mare dreptate onor. dl Ionescu, după părerea mea, când în contra d-lui Dimancea revendica toată demnitatea istorică a titlului nostru de Domnie din constituția de la 1866.

Cu drept cuvânt dl Ionescu dicea, că Domnia noastră constituțională nu vrea să însemneze vasalitatea turcească; din contră, în conștiința noastră, înseamnă independența; căci independenți ne aflăm noi chiar și sub suzeranitatea Porței. Foarte adevărat.

Însă, d-lor, pare că e un fel de curent astăzi, de a nu ne mai da bine seamă ce înseamnă cu toate acestea cuvântul regalitate introdus la 1881.

Apoi da, Domnia de la 1866 era — înțeleg în conștiința și cugetul, adecă mai propriu în dorințele noastre — un fel de afirmare a independenței țerei; dar în realitate nu era așa, fiind că ori cum am întoarce lucrul, pe paginile bugetului statului nostru sta scris tributul de plătit Turciei. De geaba ne credeam noi deplin independenți; recunoșcuți nu eram. Și adecă ce? România e oare închisă cu un zid chinezesc la capătul Orientului, în cât să ne fie indiferentă această recunoaștere? Nu este important pentru noi în ce relațiuni stăm cu Europa occidentală? Nu este important a se ști, dacă un fapt al dreptului public ce noi îl doream, cum este domnia ereditară și independența, este recunoscut de Europa?

Dar tocmai în România s'a produs următorul fenomen unic:

Nu cunosc altă țară în lume până acuma, în care la un moment dat să se fi produs acea migrațiune extraordinară spre scolile din Franța și din Germania a unei tinerimi însetate, care voia să se adape la izvoarele de știință și de cultură ale Europei occidentale. La noi s'a întâmplat însă aceasta dela 1830 încoa. Cu sutele, cu miile au mers tinerii nostri la scoalele streine, s'au deprins acolo cu ceea ce se numește civilizația modernă, și așa se esplică, cum am putut, spre mirarea Europei, să ajungem în așa de scurt timp la o dezvoltare așa de energetică a vieții publice în multe manifestări ale ei (aplaude).

Nu există alt stat în Orient, în care, în așa proporțiune largă să se fi introdus vre-o dată în tinerime această sumă de cultură occidentală ca la noi. Și găsim la noi faptul foarte caracteristic, că într-o odaie într'un salon în Cameră, la tribunale, la prefecturi, la postă, la telegraf, la drumurile de fer, ori unde ar fi, întâlnim oameni deprinși cu cultura Europei occidentale, și dacă nu capabili de a face lucrurile tocmai ca în Europa occidentală — căci aceasta nu se poate încă, — dar totuși capabili de a înțelege principiile lor, de-a avea un fel de identitate de sentimente și aspirațiuni, cari în aceeași proporție și în așa de scurt timp, nu se găsesse în nici un alt stat al Europei orientale. (Aplause). Vrea să dică nu ne privim numai noi pe noi, ci ne privim și în relație cu Europa, a cărei civilizație are să fie oglindită și în această parte a Orientului. Aceasta a fost și a trebuit să fie totdeauna de cea mai mare importanță pentru noi, pentru aspirațiunile noastre în viitoriu, pentru misiunea noastră de cultură în Orient. Așa dar, când domnia constituțională introdusă numai de noi la 1866, ni s'a recunoscut și de Europa prin independența admisă și ni s'a consacrat prin regalitatea dela 1881, s'a făcut un pas enorm în pozițiunea țerei, în rolul ei internațional, în greutatea ei relativă alături cu celelalte puteri europene.

Atunci ne întrebăm: ce e acum? aceeași Domnie ca la 1866, ori o nouă Domnie? Și ce vrea d. Cernătescu? ca să nu ne fie nouă permis de a argumenta și interpreta faimosul art. 94 din Constituțiune, care fixează lista civilă

lat de cei mai puțin sinceri și mai puțin buni la inimă.

Altcum fiind aceste nesce însușiri bune nu pot fi decât laudate, căci adevărul și binele sunt și vor fi de preferit.

Între cele mai însemnate calități a poporului român se numără și dărnicia lui. Mai dărnice decât poporul nostru cutezăm a susține că doară nu este nici un popor.

Aceasta o vom putea documenta căutând la locurile acele pentru cari și unde a dăruit el sume enorme. Dovadă este mulțimea de scoale ridicate prin propria lor putere, diversele instituțiuni și reuniuni pentru cari varsă el din toată sârcia sa. Asociațiunea transilvană, fondurile de pe la metropolii și episcopii sunt tot atâtea dovezi despre dărnicia lui. Cu obolul sâracului s'au ridicat acestea la sumele cari astăzi fac bune servicii prosperării noastre naționale.

Dar apoi cât n'a dăruit el pentru alte interese streine din cari astăzi se adapă alții, ear poporul trebuie să asude pentru a-și pute susține o scoală și o biserică din propria sa sudoare. Dacă ar avea azi adunat pentru sine ceea ce a dat pentru scopuri streine te-ai spăria de enormele sume de cari ar putea dispune pentru interesul și binele seu. Țăranul nostru când vede că nu poate ajuta nimic

pentru durata fie cărei „Domnie“, presupunând chiar — cum vrea — d-sa ca domeniul coroanei să fie tot un fel de listă civilă? Să nu putem dice noi, că regalitatea dela 1881 este un pas mai înainte, o întindere, o nouă mărire a domniei noastre, o nouă Domnie? Constituțiunea acestei Domnii ca Regat independent, dară voim noi să o afirmăm la începutul duratei unei noue Domnii, liberi sântem a o face, și nimeni nu ne-ar putea tăgădui legitimitatea acestei interpretări (Aplause); căci când e vorba de o asemenea materie din o oare-care importanță internațională, nu noi să ne facem, noaue înși-ne greutăți, și acolo unde se poate presenta țara și dinastia cu mai mare prestigiu față cu streinătatea să ne împedecăm noi pe noi prin interpretări de texturi legale. (Aplause).

Ei bine, această pozițiune a noastră, regalitatea, s'a obținut pe câmpul de războiu sub conducerea principelui nostru, a Regelui de azi, de a cărui dotațiune e vorba; și odată ce suntem cu acest Rege în capul Statului nostru primiți în familia Europei, și începem a avea oare-care — relativ la noi — importanță în politica Europei, un vot ca acesta însemnază că voim să dăm Regatului nostru mijloacele materiale pentru a-și accentua prestigiul exterior, conform creșterii importanței sale.

Are mare dreptate dl Ionescu, că virtutea e aceea ce dă adevăratul prestigiu, și că mărinimia, înțelepciunea, exemplele proprii ce le-a dat și dă Regele sânt adevăratul Lui prestigiu; fără îndoială. Însă aceste lucruri sânt ale Regelui; El le are pe aceste, și nu i le dăm noi. Dar noi ce dăm? (Aplause).

Aici numai auzi de o detă pe unii oratori aducându-și aminte de ideal, vorbeau numai de virtuți și dându-și aerul de a desprețui substratul material pentru prestigiul unei coroane.

Așa dar acum ne facem oameni ideali? Dar când cu gradațiunea profesorilor?? (Aplause). Și acolo e adevăratul loc pentru idealism. Și mai diceți d-voastră astăzi: să nu dăm Regelui, ci să dăm scoalelor? Dar atunci înainte de a spori leftele profesorilor de ce nu v'ați gândit mai bine la scoli mai multe? (Aplause).

Așa dar, d-lor, ce vor cei ce se opun la acest proiect de lege? ca să refușăm dotațiunea?

Ei bine, presupuneți că a-ți refușat-o. Aceasta ar avea următoarea înțelegere. Am făcut independența, am făcut Regatul, Europa a recunoscut acest Regat independent, s'a făcut o propunere în favoarea acestui Regat introdus în fața Europei, ca să i se dea un mai mare prestigiu, proporțional cu toate cele-lalte monarhii; noi, această propunere, noi camera, care am făcut Regatul, care am arătat că cu acest Regat voim să ne afirmăm ceva mai mari de cât eram înainte, refușăm această propunere și dăm noi înși-ne o lovire din lăuntru prestigiului, cu care voiam să ne presintăm în afară. Ei bine, ce voiți să mai însemnăm pe această cale în streinătate? Și dacă slăbim vađa monarchul nostru în streinătate cum să ne susținem aspirațiile noastre legitime și progresul în viitor? (Aplause).

Dlor observați bine, că din toate dorințele Divanului ad-hoc, una singură nu s'a realizat: Noi mai cerem între altele și neutralitatea recunoscută de Europa. Europa, prin tratatul de Berlin, ne recunoaște însă numai independența cu oare-cari condiții, ce le-am împlinit; ne-a recunoscut apoi și regalitatea, dar neutralitatea sub scutul colectiv al marilor Puteri nu; ceea ce înseamnă: Tu Românie, ai devenit majoră și sigură responsabilă, condu-ți destinatele tale politice cum scii tu mai bine, cu toată puterea, energia și inteligența, dar pe tine te privesc urmările. (Aplause). Și în această situație, unde Statul are trebuință de concentrarea tuturor puterilor sale vii, și de buna lor împrenă lucrare,

dice „n'am ce face“ așa și noi în cazul acesta nu putem decât să dicem cu graiul poporului „n'avem ce face“ căci vitregă a fost soarta noastră. Când am vorbit de instituțiunile de mai sus, ridicate și susținute pe spelele poporului pe care și de altcum mai l'a adus la sapă de lemn numeroasele dări, am înțeles pe românii de pe teritoriul coroanei ungu rescii după cum s'a putut vedea.

Ce cugetați însă că această însușire nu s'ar afla doară și la frații de preste Carpați? Ia totul cazul respunsul e afirmativ. Ce sume mari nu se esportau din România pe timpul de tristă memorie a domniei Fanarioșilor!

Aceste lipitori au stors țeara românească în cursul unui veac. Pe spatele mănăstirilor românesce să susținea mai toate mănăstirile din orient, așa încât te ar cuprinde mirarea când a-i computa sumele duse afară din țeară. Cât de bine ar prinde acum, acești bani în vistieria statului românesc.

De nu venea Cuza să secularizeze averile, mult ar fi mai stors aceste lipitori de călugări greci. Dacă la aceste mai adaugem tributul ce-l da România pe tot anul Turcului apoi trebuie să dicem că în adevăr a fost destul de dărnice. Sositau timpul să treacă și această starere umilitoare și azi ce dă Românul dă la sine și pentru sine.

Vorbind despre acestea nu pot ca să nu amintesc puțin și despre spiritul de conservare a Româ-

voii să puneți d-voastră astăzi o bilă neagră întra Rege și popor? (Aplause).

Aceasta nu se poate! De aceea sânt convins, că unui deputat, politic, cugetător și prevădător nu-i rămâne de cât a vota această propunere. (Aplause prelungite).

Voci: Închiderea discuțiunii.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

De ale alegerilor.

Cohalm 12 Iunie. Onorată redacțiune! Țăranul „Tageblatt“ din 21 Iunie st. n. publică o corespondență din Cohalm, plină ca toate celelalte de neadevăruri și calomnii.

După ce câteva zile înainte de alegeri acuză și denunță lumea pe pretorele din Cohalm ca pre cel mai netrebnic agitator electoral, care prin presiuni morale, și materiale, prin amenințări și tot ce și poate închipui un om datat și versat în astfel de afaceri, pentru a asigura reușita candidatului guvernamental, acum în raportul cursului alegerii, pretorele este cu totul omis, ca și când ar fi omul cel mai cinstit, care n'a făcut nici o mișcare.

Sau corespondentul a spus mai înainte la neadevăruri, sau spune acum un neadevăr, așa se va cugeta ori cine a cetit acele corespondențe.

Să ne lamurim. Pretorele n'a făcut agitație, aceasta poate spune categoric, ci el a lăsat pe corespondentul citatului diar ca împreună cu toți colegii d-sale și cu tot ce e mai îndrăzneț și robust în Cohalm să cutureze comunele săsesci și să căruiască pe bieții plugari volens nolens la urnă.

Îndată ce pretorele n'a agitat, tot ce s'a atribuit de demnul corespondent aceluia, *au fost faptele sale*.

Agitația din partea corespondentului susnumit, et consortes, a fost așa de mare încât nu se poate descrie. O veți înțelege și mai bine dacă ve voiți spune că Luni 16 c. st. n. sosesce în satul vecin Homorod deputatul Brașovului Zay, unde ține o întrunire la care ni se spune că au luat parte și alegătorii sasi din satele vecine Mercheașa și Cața. Din Sighișoara se învârtiau priu Cohalm un anume Teutsch și Wolff precum și alesul deputat, care în continuu era în atingere cu alegătorii.

Apoi spre rușinea rușinilor s'a mai vădut și prin oraș și la un banchet al sasilor de Marți seara administratorul protopresb., din Sighișoară D. Moldovan însoțit de cel din Cohalm.

D. Moldovan mere în entusiasmul seu așa de parte încât ridicând un toast în acea adunare, spune c'a venit să țină pe preoții și poporenii din satele ce sânt supuse dsale în pasivitate ca cu modul acesta să asigure reușita candidatului Bakon.

Societatea în care se află și aceasta aserțiune arată cât de colo planul d. Moldovan. Nu pasivitatea l'a adus în Cohalm, ci a venit aci ca *cortez* al dlui. Bakon, cu care de altcum află că stă în strânse legături amicale.

Se ia în nume de reu românilor că au venit la urnă. Da, partea cea mai mare a venit și vor veni chiar toți sătui fiind de a fi purtați de nas de unul și de altul! Au votat pentru candidatul guvernamental conform programei din Peșța și vor vota totdeauna până ce vor fi în număr să și poată pune singuri un candidat.

nului. După cât ne am putut convinge toți câți am eșit din sinul poporului și câți petrecem în nemijlocita lui apropiere, acesta cu greu se abate dela cele moștenite din moși și din strămoși. Această însușire e bună într-o atâtea intrucât ei avem de ai mulțami conservarea multor datini frumoase la poporul nostru, cari au stors admirațiunea chiar și a străinilor.

Românul e tare în convingerile sale, braț de fier nu e în stare ca să-i le schimbe. Dacă nu ar fi fost el așa ce cugetați ar mai exista el astăzi câte biată au trecut preste capul lui.

Precât aprețiam această calitate pre deoparte; precât i atribuim o însemnătate așa mare, pre atâtea din alt punct de vedere trebuie să-o declărăm de funestă.

Pentru că dacă va fi poporul conservativ în toate lucrurile apoi de progresul atât de dorit numai poate fi vorba.

Cred că va fi la loc a aminti aci, că ținerea orbighă la cele moștenite din bătrâni încă este una din cauzele pentru cari nu ia cultura la noi un avânt mai puternic. Au nu am auzit cu toții obiceiurile cuvinte „cum au trăit moșii și strămoșii mei voi puteți trăi și eu.“ Acestei fatale credințe este de ai se atribui și împregiurarea, că țărani nostri, cari de altcum au o poziția bunășoară nu-și dau

Românii din acest cerc nu le trebuie corteși, de oarece trăind în imediată atingere cu sasi sciu ce voesc acestia, cum îi tractază și totodată sciu ce isprăvi le va face deputatul acestora ajungând la Pesta.

S'aruncă apoi coresp. asupra unui român din Cohalm, „Lungu se numește sdravênul bărbat“, cât despre acesta publicul care a cetit corespondențele din „Tageblatt“ și ale mele din „Teleg. Rom.“ este în chiar. El este gunoiu în ochii sasilor și acestia nu crută nici un mijloc pentru al arăta în față publicului ca un monstru!

În ziua alegerii chiar aflându-se în prăvălia unui sas, depărtată de localul alegerii, a fost atacat hoșesce de doi sasi din Cohalm, negreșit trimiși, și mulțumită sângelui seu rece nu s'a făcut scandal, căci din poporul român se și concentrasere câți-va tineri, cari i-ar fi alungat la primul semn. Sasi au provocat în repetite rânduri dar nu li s'a răspuns.

Erau în acea zi sute de spectatori înaintea localului unde se făcea alegerea, corespondentul i-a vădit, ba de sute de ori s'a lovit de densii în zelul seu de a vâna voturi, nu s'a acățat însă decât de „tênêrul bărbat“ și „energicul june“ din corespondențele sale anterioare. Dacă ar fi reușit însă dl Bakon al prinde și pe densul în mreșile sale seducătoare, ar fi fost ridicat la cer asemenea ca d. Moldovan și soții despre cari amintesc raportul din „Tageblatt“.

Ceea ce se atinge de venirea alegătorilor sasi, dle Redactor, au fost aduși ca oile.

Ajunși în marginile orașului i înhațau alți corteși și i conduceau la trai bun în hotelul dela coroană angajat de mai înainte, și unde nu putea străbate nimeni.

De aci sat de sat se petrecea sub escortă la alegere, unde în capul scarei i salută președintele comitetului electoral al partidului național săesc.

Administrația vedea și tăcea, cu toate că aceasta era cea mai mare influință și ilegalitate.

O zi înainte plecaseră corteșii în toate părțile și cu toate acestea preste noapte plecară alții numai și numai să nu rămână cumva vre unul pe acasă.

În ajun câte doi trei la un loc cutreerau cărcimile și puticile pentru a prinde voturi.

Va fi făcut și administrația ce va fi făcut însă agitațiunea și presiunea cea mai mare a făcut-o opoziția, și aceasta cu atât mai mult, că d. Bakon în darea de seamă despre activitatea sa în dietă a spus-o pe față, că în cestiunile agrare a le Cohalmenilor a făcut pași pe lângă Ministeriu și a promis că va face și de aci înainte. Ac-asta a fost de ajuns pentru a înstreina pre românii cari a spus-o apoi verde că votează pentru candidatul guvernului și nu-i trebuie nici un corteș. Certele agrare ce bântue pe românii din Cohalm amenință pe toți din comunele săesci, cari așteaptă numai rezolvarea cestiunii în centrul cercului.

Astfel stă adevărul, ear cele publicate de „Tageblatt“ afară de rezultatul alegerilor și amintirea d. Moldovan et soții sunt neadevăruri. *Silviu.*

Esamenul din Cohalm.

După o muncă îndelungată omul plin de bucurie se delectează de roadele muncii sale. Precum secerișul umple de bucurie pe vrednicul plugariu, și acesta ca resplăta pentru munca sa și acoardă o

zi de veselie, așa și un învățătoriu rural, care în timp de 8 luni și frământă mintea în cele mai multe casuri cu începători, la finea cursului și caută o satisfacere sufletească prin depunerea unui esamen bun al copiilor încredințați lui. În una și aceeași zi s'a făcut în Cohalm la ambele scoli confesionale române esamenele. Cel dintâiu înainte de ameași s'a ținut de elevii gr. or. în biserica gr. or.

Publicul era numeros mai cu seamă în urma recomandățiunii și impresiunii bune ce a făcut esamenul din anul trecut asupra asistenților fără deosebire de naționalitate. Învățătoriu sigur de reușita esamenului, era încântat vădând atât public, și nu trebuie să fie cineva mare psiholog pentru a-i ghici marea mulțămire sufletească ce avea, conșciu fiind de impresiunea satisfăcătoare ce va face în public esamenul.

Învățătoriu Morariu avea 25 copii unul mai mic decât celalalt și parte mare numai începători. Pa că d în anul trecut publicul remasă încântat până în fundul inimei, ba un reprezentant sas din consiliul comunal mai cu lacrimi de bucurie mulțămia învățătoriuului de marile silințe ce și-a dat cu elevii; în anul acesta atât publicul cât și învățătoriu se depărtară cu inima plină de mâhnire.

Ce a fost cauza?!

Îmi pare rău să o spun, dar sunt silit în interesul creșterii copiilor noștri, în interesul instrucțiunii poporului nostru atât de necăjit pe aici tocmai din cauza neculturi sale. Să nu credeți însă dle Redactor că vr'o p siune, ori ura personală, ori vr'un interes propriu me fac a scrie aceste rânduri. Nu, ci numai și simplu espusele motive.

Esamenul ținut abia o oară și jumătate, adevă 90 minute, venind pentru fie care elev deci abia 3 și jumătate minute timp de răspuns. Ce poate însă răspunde un copil în acest timp fie din ori ce materie parcursă?! Nimic! Vina cade pe conducătorul esamenului.

Parinții copiilor erau rîvnitori de a vedea progresele copiilor lor, pe cari cu pagube proprii îi trimitea la școală ca să învețe ceva.

Grăbirea esamenului însă este cu atât mai de condamnat cu cât a făcut o impresiune rea asupra auditoriuului și a mâhnit nu numai pe învățătoriu dar și mai cu seamă pe parinții copiilor.

Plugariul român după ce se lipsesce de ajutoriu copilului, după ce cu mare auevoie plătesce taxa pentru susținerea învățătoriuului, așteaptă ca cel puțin să se bucure la esamen de răspunsurile fiului sau fiicei sale.

Această bucurie e cu atât mai mare cu cât elevul răspunde mai mult, căci plugariul nostru numai atunci înțelege.

Românii gr. or. din Cohalm pe lângă marile greutăți față de stat și comună, mai supoartă și cu succes greutăți confesionale. Fără biserică, fără școală în timp de ani au fost foarte necăjiți. De un timp încoace au ridicat o mică biserică de lemn și susțin școala. Anuitățile pe de o parte le sorb obolul și cu mare greutate prin repartițiune se poate suporta pentru învățătoriu salariul de 130 fl. anual.

Apoi poporul acesta, care e muls din toate părțile, care însă nu pregetă a-și da ultimul cruceriu, să fie lipsit și de această mulțămire sufletească?! Am auzit pe o mamă cerându-i-se taxa pentru școală zicând: „Apoi pe copilul meu nici nu l'o întrebă la examen, de ce se plătesc“. Un cap al poporului trebuie să fie prevădătoriu și să caute a încungiuira

țătoriu, bun econom, însemnează a-i asigura unul din cei mai puternici factori ai existenței sale. Căci „economia este fca înțelepciunii, sora moderațiunii, mama libertății“ dice renumitul bărbat Roscher.

Este recunoscut de toată lumea, că popoarele cele mai economice sunt tot odată și cele mai avute.

Avem pre Șvițerani și Holandezi ca modele de popoară economice. În Șvițera este dominant principiul ca fetele mari să-și acopere spesele proprii prin lucru de mână. Holandezul dice că atunci când are întrun an atâtea percepțiuni câte și erogațiuni a viețuit în zadar un an. Dar să nu aducem dovăși așa de departe ci să ne restringem la cei din jurul nostru.

Cine n'a vădit, că oameni din o stare miseră prin muncă și cruțare au ajuns la o stare mulțămitoare, ba chiar înfloritoare; pre când alții au decădut fiind-că nau știut cruța când au avut.

Ceea ce o putem observa în viața indivișilor se adevăresce mai totdeauna și în viața popoarelor.

Ne trebuie însă să uităm, că în rândul acestor însușiri vine a se numera și perseveranța românului sau vorbind după limbajul bisericesc îndelunga răbdare. Românul este pacient, răbdă mult și numai atunci părăsesce răbdarea când a ajuns cuțitul la os. Mult a trebuit să rabde în decursul timpului, ba încă și astăzi tot mai răbdă având credința

astfel de incidente, să cunoască coardele inimei poporului și să atingă cu ori-ce ocașie pe cele bune cu atât mai vârtos aci unde stăm rău.

Interesele și pasiunile trebuiesc lăsate la o parte acolo unde este în joc binele și prosperitatea, ba chiar interesele cele mai vitale ale poporului.

Un cărturariu bătrân.

Varietăți.

* (Ordinea esamenelor) la școlile centrale române ort. orientale din Brașov la finea anului școlastic 1883—84. Esamenele de promoțiune scripturistice și verbale se țin din 14—21 Iunie incl. st. v.

Esamene publice.

a) La gimnasiu, la școala comercială și reală.

Sâmbătă în 23 Iunie st. v. înainte de ameași 9—9¹/₂ oare I-a clasă gimnasială Religiunea. 9¹/₂—10¹/₂ oare I-a clasă gimnasială Latina. 10¹/₂—11¹/₂ oare II-a clasă gimnasială Geometria. 11¹/₂—12 oare II-a clasă gim. Geografia. După ameași: 3—4 oare III-a clasă gimnasială: Fizica. 4—5 oare IV-a clasă gimnasială: Istoria. 5—6 oare toate clasele: Gimnastica.

Duminică în 24 Iunie st. v. înainte de ameași dela 10—11 oare a V-a clasă de fete din toate obiectele și espunerea lucrurilor de mână.

Luni în 25 Iunie st. v. înainte de ameași dela 8—9 oare V-a clasă gimnasială: Latina. Dela 9—10 VI-a clasă gimnasială: Maghiara. Dela 10—10¹/₂ oare VII-a clasă gimnasială: Elina. Dela 10¹/₂—11¹/₂ oare VII-a clasă gimnasială: Fizica. Declamațiune din limba română. — După ameași: Dela 3—4 oare Cântările. Dela 4—5 oare I-a clasă reală: Aritmetica.

Marți în 26 Iunie st. v. Înainte de ameași: dela 8—9 oare a II-a clasă reală: Istoria naturală. Dela 9—10 oare a III-a clasă reală: Francesa. Dela 10—11 oare a IV-a clasă reală: Chemia. Dela 11—12 oare I-a clasă comercială: Germana. După ameași: dela 3—4 oare II-a clasă comercială: Comptabilitatea.

b) La școala poporală superioară (normală).

Vineri în 22 Iunie st. v. înainte de ameași dela 8—9 oare clasa I-a de copile. Dela 9—10 oare clasa a II-a de copile. Dela 10—11¹/₂ oare clasa a III-a de copile. — După ameași: dela 3—4¹/₂ oare clasa a IV-a de copile.

Sâmbătă în 23 Iunie st. v. înainte de ameași: Dela 8—9 oare clasa I-a de copii. Dela 9—10 oare clasa a II-a de copii. Dela 10—11¹/₂ oare clasa a III-a de copii. — După ameași: Dela 3—4¹/₂ oare clasa a IV-a de copii. La 4¹/₂ oare exerciții gimnastice.

Luni în 25 Iunie st. v. înainte de ameași: Dela 8—9¹/₂ oare clasa a V-a de copii.

Esamenele se încheie cu cântări; ear la clasa de copii IV și V, precum și la clasa de copile III și IV vor premerge cântărilor răspunsurile din grădinarit.

c) Esamenele de maturitate.

1. Esamenul oral de maturitate cu școlarii din clasa a III-a comercială va fi Luni în 18/30 Iunie înainte și după ameași.

2. Esamenul oral de maturitate cu școlarii din clasa a VIII-a gimnasială va fi Miercuri în 27 Iunie st. v. înainte și după ameași.

d) Vineri în 29 Iunie st. v.

După serviciul divin împreună cu rugăciunea de mulțămire în biserică sf. Nicolae din Scheiu, se va încheia anul școl 1883—84 cu cetirea clasificățiunilor și cu împărțirea premiilor în sala cea mare a gimnasiului.

La aceste esamene publice precum și la festivitatea de încheiere are onoare Direcțiunea a invita pe parinții

copii la școale, la neguțătorii, la meserii. Ba mai mult, atâtea sunt de înțeliniți în credința aceasta încât nici în alte lucrări de ale lor nu permit să se facă reforme. Ac-asta se poate vedea la îmbunătățirile necesare în cultura pământului ocupațiunea lui de căpeteniă. „*Sic non itur ad astra române!*“

Celor chemați le atragem atențiunea pentru a lumina pre popor în privința aceasta arătându-le în ce au să fie conservativi și în ce nu.

Și în punctul acesta ca și în alte puncte au lăsat urme neșterse timpurile viforoase de odinioară.

Pre când am constatat că Românul e foarte conservativ trebuie să accentuăm că pre atât e de puțin păstrătoriu în cele câștigate cu multă osteneală.

Cât trebuie el admirat în zelul și activitatea sa neobosită atât de puțin merită a fi admirat în conservarea bunurilor câștigate. Când aurora dimineții și-a deschis brațele sale el pleacă la munca zilnică de unde se reîntoarce deodată cu amurgitul serei. Lucrurile pe cari le-a adunat cu multă sudoare nu le scie tot așa de bine conserva. Dacă Românul ar fi știut tot așa de bine păstra cum a știut câștiga astăzi nu l'ar coplesi așa tare sărăcia.

Poate că în privința aceasta va putea mult ajuta școala prin înființarea unor „casse de păstrare“ care deede s'a ventilat deja prin conferențele noastre îndăteștorești. A deda pre poporul nostru să fie cru-

neștrămutată în cuvintele scripturei „cel ce răbdă până în sfârșit se va mântui.“

Răbdă și sperează, și dacă mai există dreptate sperarea sa va trebui să primească o formă reală.

Pentru că toate lucrurile din lume având început vor trebui să aibă odată și finit. Acum sciind acestea nu ne rămâne decât cu toții la timpul seu să coregem ceea ce este reu și să favorisăm ceea ce este bun. Căci numai lucrând unul fie-care acolo, unde se simte necesitatea, vom putea să ridicăm și pre poporul nostru la nivoul, la care se află și alte popoară. Poporul nostru ca popor tiner, are lipsă de multe îmbunătățiri pre toate terenele. E știut că el posedă multe calități bune, cari nu pot decât să ne măgulească. Trebuie veghiat ca acestea să rămână ca o proprietate neatinsă.

Împlininduși unul fie care cu sânteniă datoriu sa față de neamul seu și-a implinit una din cele mai scumpe datorințe.

Cu mână tare și cu braț înalt să lucrăm pentru a face din poporul nostru un popor care să stirnească jalusia celorlalte popoare; un popor falcnic și măreț; un popor civilizătoriu în orientul Europei.

Lupșanul.

scolarilor precum și pe toți amicii și binevoitorii scoalelor noastre.

Brașov, în 11 Iunie 1884.

Direcțiunea,
scoalelor medii române gr.-orientale.

* (Programa) esamenelor publice, ținându-se cu elevii institutului gimnazial și a claselor române gr. or. din Brad, la finea anului școlastic 1883/4.

Luni în 25 Iunie dela 8—12 oare a. m. classa IV normală din toate obiectele, prof. esam. Petru Rimbaș și Ioan German. Dela 3—6 oare p. m. classa III normală din toate obiectele, prof. esam. Petru Rimbaș și Ioan German.

Marti în 26 Iunie dela 8—9 oare cl. I gimnazială: Latina, prof. esam. Const. Costin. 9—9¹/₂ classa I. gim.: Geografia, prof. esam. Stefan Albu. 9¹/₂—10 classa I gim.: Maghiara, prof. esam. Vasile Dămian. 10—10¹/₂ cl. II gimnas.: Româna, prof. esam. Stefan Albu. 10¹/₂—11 classa II gim.: Matematica: prof. esam. Const. Costin. 11—12 cl. II gim.: Istoria univers. prof. esam. Vasile Dămian. 2—2¹/₂ oare p. m. cl. III gimnas.: Latina, prof. esam. Const. Costin. 2¹/₂—3¹/₂ classa III gim. Fisica, prof. esam. Stefan Albu. 3¹/₂—4 classa II gim. Germană, prof. esam. George Părău. 4—4¹/₂ cl. IV gim., Religia, prof. esam. George Părău. 4¹/₂—5 classa IV gim.: Maghiara, prof. esam. Vasile Dămian. 5—6 classa II gim.: Latina, George Părău. 6—7 toate clasele gimnastica, prof. esam. Petru Rimbaș.

Mercuri în 27 Iunie după serviciul divin cu docologie, încheierea solemnă a anului școlastic, publicarea clasificărilor, împărțirea premiilor și estradarea testimoniilor.

Din conferința profesorală ținută în Brad la 9 Iunie 1884.

Direcțiunea.

* Pentru sufletul repausatului Marelui Arhiepiscop „**Andrei Baron de Șaguna**” ași la 10 oare se va celebra părăstas în biserica din cetate de aici.

* (*Semnele timpului*). Preoțimea noastră din protopresbiteratul Săliște a afurisit și ea pre Părintele Onicifor Borcea din Săliște pentru că ascultând la glasul nostru s'a folosit de dreptul seu cu ocaziunea alegerei de deputat dietal.

Bine se ne notăm aceste casuri 1. Mercurea 2. Săliște.

* (Postal). Curierul dintre Budapesta — Brașov cu prima Iulie a. c. începând va avea legătură și posta din cetatea Brașov, Feldioara, Hașfalău, Alba-Iulia, Cluș, și Budapesta, gara călei de fer austriace, de unde epistolele cu bani intrate până la 4 oare 30 minute după ameași se vor espeda mai departe.

Cu 1 Iuliu începând cariola dintre Maros-Vásárhely și Reghinul săsesc va merge după ameași și nu ca până acuma înainte de ameași, ear posta cu cai se preface în cariola cu un cal și va pleca după ameași.

Mersul:

Posta cu un cal.	
Pleacă din M.-Vásárhely	dim. 8 oare
" " Sáromberk	" 9 " 45 m.
Ajunge la Reghin	" 11 " 45 m.
Cariola cu 2 cai.	
Pleacă din Maros-Vásárhely	d. a. 2 oare
" " Sáromberk	" " 3 " 35 m.
Ajunge la Reghin	" " 5 " 20 "
Pleacă din Reghin	" " 12 " 45 m.
" " Sáromberk	" " 1 " 55 m.
Ajunge la M.-Vásárhely	" " 3 " 20 "

* (Himen). Domnul Dr. Nicolau Cioclan de Beldin, medic comunal în Pecica română și-a încredințat de soție pe domnișoara Livia Bogdan din Nagy-Szt-Miklós.

* (Mulțămîta publică). Se exprimă din partea comitetului despărțământului I (Brad) al reuniunii învățătorilor români dela scoalele gr. or. din Zarand, P. T. domnilor Avram Mișuțiu învățător în Băița pentru donarea opurilor 1. „Cronica Românilor” tom. I de George Șincai din Șinca, Buda 1844 1 fasciclu. 2. „Răspundere Desgurzătoare” de Damaschin Bojina Budapesta 1823 și 3-a „Geografia sau descrierea pământului” de Nicola Nicolae din Brașov (1814); Dlu Ioan Anghel, învățătoriu în Brad pentru opurile: „Lecăna creșterii rele” de And. Murășian, Brașov 1848; și „Alfavită suflătoare” (Sibiu 1803) de vica-

riul Popoviciu din Hondol; — Dlu Simeon Bacilla paroch în Ormindea pentru „Gramatica română” de Gavril Munteanu (Sibiu 1863.)

Din ședința comitetului ținută la 9 Iunie st. v. 1884 în Brad.

Ioan German,
președinte.

Petru Rimbaș,
secretariu.

* (De ale timpului). După frig de preste 10 zile ceriul începe a se insenina. Era și timpul se încete frigul, căci spre batjocura lunei lui Iuliu bărbații au îmbrăcat blană de eană, palaria de paie o au schimbat cu căciula și damele începură a fantasa despre patinat.

De mai ținea frigul o săptămână aducea în cea mai mare perplesitate, pre toți cei ce și-au amaneat hainele de eană

* (Bibliografic). Din publicațiunile „Academiei române au apărut următoarele și se află de vîndare la librăriile Sococ în Bucuresci și Kraftt în Sibiu;

1. Vieța și scrierile lui Grigorie Țamblacu, de Epis. Melchisedec 1 leu 20 bani.

2. Despre Alexandru Mavrocordat Exaporitul și despre activitatea sa politică și literară, de Dlu A. Papadopolu — Calimachiu; 20 bani.

3. Dars de seamă despre expozițiunea de electricitate dela Viena din 1883 de Dl Em. Bacaloglu. — 30 bani.

4. Dars de seamă despre expozițiunea de igienă din Berlin din anul 1883, de Dl Dr. I. Felix. — 50 bani.

Posta Redacțiunii:

La mai mulți din tractul Agnitei: Corespondențele Dvoastre nu se pot publica. Noi am încheiat disputa pentru tractul Agnitei, și credem că este în interesul Dvoastre, ca ea să se ermată pentru totdeauna. Avem noi destule necăduri, și mai mult folos facem bisericii, dacă fie-care lucră în cercul se condus de interesele bisericii. Cuvîntul nostru din urmă este: „Fiți pe pace, nu ve sfădiți!”

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Iunie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.60	122.30
Renta de aur ung. de 4%	91.40	91.40
Galbin	5.77	5.74
Napoleon	9.69	9.67
London (pe polița de trei luni)	121.85	121.90

Nr. 288. 1884

[750] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de classa III-a Mogoș-Mămăligani, protopresbiteratul Lupșei în sensul înaltei rezoluțiuni consistoriale din 15 Septembrie 1883 Nro 2957 B. se escrie al doilea concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom”

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

a) dela 115 case câte o jumătate ferdelă grâu și câte o ți de lucru.

b) folosința cimiteriului și-a unui fînaș de 3 cară fîn și;

c) venitele stolari regulate prin sinodul parochial.

Doritorii de a competi la acest post au a adresa suplicile lor la acest oficiu protopresbiteral în termenul legal instruite conform stat. org. și a Regulamentului din 1878.

Ofenbaia în 9 Iunie 1884.

Pentru comitet. parochial concurent.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa experiențelor celor mai nouă științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 31

D. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

Nr. 389

[752] 2—3.

EDICT.

Ioana născută Fleșariu gr. or. din Trapold, protopresbiteratul Sighișoarei comitatul Târnavei mari, carea a părăsit pe legiuitul ei bărbat Ioan Boholțiu din Trapold aproape de patru ani, fără a se sci locul ubicațiunii ei, se citează prin aceasta în termen de un an și o ți dela prima publicare a

acestui edict înainte subsemnatului for matrimonial căci la dlu contră, procesul divorțat intentat asupra ei se va decide de tot și în absența ei. Scaunul protopresbiterat ortod. orient. al tractului Sighișoarei ca for matrimonial de I-a instanță.

Sighișoara, 19 Maiu 1884.

Demetriu Moldovan.,
adm. protopresb.

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în mii de feliiuri dovedite și probate prin documente dela autorități medicale și folosite cu bun succes de mulți privați:

Sucul de mușchiu al Drului Miller are un efect neașteptat la tuse, răgușală, durere de gât, la flegmă, la tuberculoasă, peste tot la toate atacurile organelor de respirațiune. În borcane pentru copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 50 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsiunilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsiunile de stomach, pentru catar de stomach, ruptură, diaree și mliatură; la colică succesul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, cari au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest escelent remediu se nu lipsească din nici o casă țărănească. Prețul pentru 1/2 Flacon 1 fl. 50 cr., pentru 1/2 Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neîntrecut în efectul seu la petele, ce es vara pe pele, la înroșire, peste tot la ori-ce necurățire a feței. Succesul e sigur după o întrebuințare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaselin aurii al Drului Miller, mediul cel mai escelent de a-și face în scurt timp mânilor albe, delicate și moi. Și pentru colorarea feței încă e de recomandat. În borcane de sticlă à 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remdiu foarte bun pentru ochi de găină, negeli, degerături și îngroșeri de piele. Prețul unei sticlețe cuprinse într-o cutie împreună cu espunerea modului de întrebuințare și un penel 60 cr. [706] 12—16

În Sibiu se pot căpăta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edesky; în Bucuresci la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căpăta afară de aceea în toate farmaciile și băcăniile mai mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de espediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

acestui edict înainte subsemnatului for matrimonial căci la dlu contră, procesul divorțat intentat asupra ei se va decide de tot și în absența ei. Scaunul protopresbiterat ortod. orient. al tractului Sighișoarei ca for matrimonial de I-a instanță.

Sighișoara, 19 Maiu 1884.

Demetriu Moldovan.,
adm. protopresb.

Infallibil.

Retrimem banii primiți tuturor celor, cari nu va avè efect

„Roborantium”

(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpătina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încărunțire.

După întrebuințare mai deasă garântăm succesul. Espeđiția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brünn

„Roborantium” s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia C. Burgarsky. Bucuresci: Rud. Schmettau, farmacist de curte. Budapesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vértess, farmacist. Timișoara: Stefan Tárceay, farmacist. Verșeș: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé” alife orientale eșă din care se nasce frăgeđie, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vîrsat. — Prețul 85 cr. [743] 12

„Bouquet du Serail de Grolich.” parfum de basmană pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.